

VOGELS OP HET MENU VAN DE CAPUCHONSLANG (*MACROPROTODON CUCULLATUS*)

Door: David Buttle, 2 Manchester place, Norwich NR2 2SH, Engeland.

* * *

De capuchonslang komt voor in het zuidelijk deel van het Iberisch Schiereiland, dwars over Noord-Afrika van Marokko tot Egypte, Israël, de Balearen, alsook op het eiland Lampedusa tussen Tunesië en Malta en tevens in een klein gedeelte van de Westelijke Sahara (Wade, 1988). Over de ecologie van deze slang is weinig bekend (Salvador, 1985; Wade, 1988).

In mei 1990, tijdens een vogelwaarnemingsvakantie, wandelend in de heuvels bij Atalaya de Alcudia in het noordoosten van Mallorca, nam ik een zich zeer onrustig gedragend paartje winterkoninkjes (*Troglodytes*) waar. Dichterbij gekomen zag ik en kon ik fotograferen, een kleine slang die bezig was met het verslinden van een jong vogeltje onder een overhangende oever waar het winterkoninkjesnest was gesitueerd. Toen de slang opgepakt werd, liet zij haar prooi met tegenzin los en reageerde agressief, daarbij uitvallend met geopende bek.

Gezien de kenmerken van de slang, de tekening, het agressieve karakter en de waterloze omgeving waar zij aangetroffen werd, is het redelijk om aan te nemen, dat het om een exemplaar van de capuchonslang (*Macroprotodon cucullatus*) ging. De ondersoort *Macroprotodon cucullatus mauritanicus* komt voor op dit eiland (Wade, 1988).

Foto 1: *Macroprotodon cucullatus*, preying on Wren chick, *Troglodytes*, een vogeltje etend; foto D. Buttle.

Natrix maura is de enige andere slangensoort die vermeld wordt voor Mallorca; deze komt hier overvloedig voor, maar wordt altijd in de buurt van water gevonden. In tegenstelling tot *Macroprotodon cucullatus* bijt zij nooit, maar valt soms wel uit met gesloten bek.

In de literatuur kan ik nergens gegevens vinden over het eten van vogels door *Macroprotodon cucullatus*; als voornaamste voedsel worden kleine hagedissen en gekko's vermeld. Andere kleine reptielen worden ook gegeten, b.v. *Blanus* en *Anguis*; Salvador (1985) noemt tevens insecten. De enige vermelding over warmbloedige prooi komt van Wade (1988), die ontdekte, dat negen van de twaalf in gevangenschap gehouden exemplaren van de Balearen net zo graag muisjes als hagedissen aten. Exemplaren uit Lybië aten ook muizen, maar deze werden geweigerd door andere, inclusief alle exemplaren van het Iberisch Schiereiland.

Alhoewel deze slang voornamelijk nachtactief is, is zij af en toe ook overdag actief. De gefotografeerde slang werd halverwege de middag gevonden bij helder, zonnig weer. Haar grondkleur was lichtbruin, gelijkend op het exemplaar dat te zien is in Gruber (1989).

LITERATUUR

- Arnold, E.N., J.A. Burton & D.W. Oviden, 1978. A field guide to the Reptiles and Amphibians of Britain and Europe. Collins, London.
- Gruber, U., 1989. Die Schlangen Europas und rund ums Mittelmeer. Kosmos-Naturführer, Stuttgart.
- Salvador, A., 1985. Guia de Campo de los Anfibios y Reptiles de la Peninsula Iberica, Islas Baleares y Canarias. Salvador, Leon.
- Steward, J.W., 1971. The Snakes of Europe. David & Charles, Newton Abbot.
- Wade, E., 1988. Intraspecific variation in the colubrid snake genus *Macroprotodon*. *Herpetological Journal*, Vol. 1 (6): 237-245.